


# Kdo má nárok na odškodnění za očkování proti covidu? Jen člověk na prahu smrti

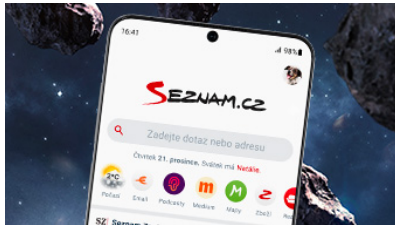
 seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-kdo-ma-narok-na-odszkodneni-za-ockovani-proti-covidu-jen-clovek-na-prahu-smrti-245622

Rozhovor si také můžete poslechnout v audioverzi.

Na konci roku 2020 se intenzivně mluvilo o tom, že očkování proti covidu-19 bude ze zákona povinné, zprvu třeba pro hasiče a záchranáře. Stát platil desítky milionů korun za kampaň na podporu očkování a nakupoval vakcíny za miliardy. V této atmosféře Parlament schválil zákon na odškodnění těch, kterým nežádoucí účinky očkování proti covidu poškodí zdraví.

Ani po více než třech letech ale Ministerstvo zdravotnictví nikomu náhradu nepřiznalo. Seznam Zprávy minulý týden přinesly příběh studenta, který okamžitě po podání vakcíny zkolaboval a s následky se potýká dodnes. Ministerstvo ale jeho žádost v zákonné lhůtě vůbec neposoudilo. Po osmi měsících dostal dopisem radu, ať se obrátí na soud.

Vrchní ředitel pro legislativu a právo Ministerstva zdravotnictví Radek Polícar vysvětluje, proč ministerstvo nikomu žádné peníze nepřiznalo, proč v zákonné lhůtě některé žádosti ani neposoudilo a jakou odpovědnost nesou výrobci vakcín.



Tip od Seznamu

## Nikam jinam nemusíte. Vyhledávání, Mapy, inzeráty, články a plno dalších služeb pohromadě

Už 123 lidí požádalo Ministerstvo zdravotnictví o finanční náhradu kvůli zdravotní újmě způsobené očkováním proti covidu. Nikdo z nich nedostal ani korunu. Proč?

Je to velmi jednoduché. Zákon, jenž říká, ve kterých případech stát odškodňuje újmu způsobenou očkováním, má nastavené velmi přísné kritérium, jaká újma se odškodňuje. Ať je to ten první zákon o povinném očkování, nebo ten druhý, navazující, o očkování proti covidu. Odškodňuje se zvláště závažné ublížení na zdraví, což je definováno v České republice především judikaturou soudů.

## Následky srovnatelné s usmrcením

Tímhle sítím nikdo neprošel?

Někteří z těch, kdo navrhovali odškodnění, říkali, že tuhle starší judikaturu nemůžeme použít. Ale my už máme z loňského roku první soudní rozhodnutí ve věci odškodňování očkování proti covidu, kde pražský Obvodní soud pro Prahu 2 jasně řekl: „Ne, to se použije a platí to.“ S dovolením odcituji, co soud říká: „Bude se jednat o ta nejtěžší zdravotní poškození, zejména kómatické stavy, závažná poškození mozku či ochrnutí výrazného rozsahu. A aby došlo k zvlášť závažnému ublížení na zdraví, musí být následky takového rozsahu, že budou srovnatelné s usmrcením osoby, která je v tomto případě trvale vyřazena z většiny sfér společenského uplatnění.“ A to říkají na základě dřívějších rozhodnutí Nejvyššího soudu. Žádný z případů, které jsme zatím posuzovali, nesplňoval to přísné kritérium. Nechci to bagatelizovat, ale byly to případy méně závažné újmy na zdraví.



## Ochrnutí či záchvaty. Příběhy lidí, kteří žádají odškodnění po očkování

---

14. 2. 2022 9:11

Jeden z žadatelů o náhradu, se kterým jsem dlouhodobě v kontaktu, po očkování dočasně zcela ochrnl, přišel o práci, dlouho byl upoután na lůžku, dlouho a nákladně se léčil a po letech se stále potýká se zdravotními problémy. Další okamžitě po očkování zkolaboval, dodnes se léčí, ztratil práci, přerušil studium a dodnes se potýká s vážnými zdravotními problémy...

Ještě jednou si dovolím odcitovat: „následky v rozsahu srovnatelném s usmrcením osoby, která je v tomto případě trvale vyřazena z většiny sfér společenského uplatnění.“

Takže ten člověk musí zemřít?

Neříkám, že musí zemřít, ale téměř se to té situaci podobá. To je důsledek toho, že soudy takhle definují to zvlášť závažné ublížení na zdraví. Když na přelomu roku 2019 a 2020 rozhodoval o té věci Parlament, tak vláda navrhovala odškodňovat poměrně dost, ale Sněmovna to tehdy omezila a řekla: „Pouze tzv. ztížení společenského uplatnění“, to znamená ty dlouhodobé následky. A Senát potom řekl: „Ne, uděláme to jinak.“ A dospěl k tomu závěru, který je dneska v zákoně, tedy jenom to zvlášť závažné ublížení na zdraví. Sněmovna potom hlasovala znovu a odsouhlasila tuhle podobu včetně velmi přísného kritéria.

Ono to není tak úplně vzácné. My jsme tehdy na počátku, když se ten zákon psal, zkoumali právní úpravy ve světě. A třeba ve Velké Británii mají úpravu velmi podobně přísnou. Když jsme si dělali nějaké propočty, kolik ročně odškodní lidí v Británii, tak nám vyšlo, že v České republice to bude 0–1 ročně. Takže ve chvíli, kdy odškodníme 0, odpovídá to té přísné britské právní úpravě.



Foto: ČTK  
Radek Policar.

V důvodové zprávě k tomu zákonu se doslova píše, že smyslem zákona je ulehčit cestu k odškodnění těm, kdo se nechají očkovat, a tím zvýšit zájem o očkování. Ten zákon ale evidentně nefunguje. Nikdo žádné odškodnění nedostal. Není potřeba zákon přepsat? Nebo si ho špatně vykládáte?

Důvodová zpráva byla součástí vládního návrhu. Čili toho, který říkal, že budou odškodňovat hodně. Ale obě komory Parlamentu se pak rozhodly, že tam chtějí mít to přísné kritérium. Neodškodňovat jakoukoliv újmu, ale jen tu úplně nejzávažnější. A to je legitimní politické rozhodnutí, které známe i z jiných států. Parlament rozhodl, že laťku nastaví takto vysoko. Je to něco navíc nad to, co člověk dostane ze zdravotního pojištění, zdravotní péče, ze sociálního pojištění, sociální dávky. Je to politické rozhodnutí, laťka může být nahoře, může být dole.

## **At' se lidé soudí**

---

Ministerstvo zdravotnictví některé žádosti v zákonné lhůtě vůbec nevypořádalo. Jak je to možné?

To je otázka enormního zatížení útvaru, který to má na starosti. To je oddělení správních agend odboru právního, který měl vždycky poměrně závažnou a plnou agendu. V posledních letech k tomu přibýly tři důležité agendy: odškodňování povinného očkování, odškodňování očkování proti covidu a odškodňování protiprávních sterilizací. Jenom v té poslední věci nám přibýlo za ty dva roky a jeden a půl měsíce skoro 1700 žádostí.



## Sedm lidí se soudí se státem kvůli následkům po očkování proti covidu

---

8. 2. 18:00

Tento argument jsem od MZČR slyšel už před rokem. Není na čase na to přidělit víc lidí? Ministerstvo nedodržuje vlastní zákon, když v zákonem dané lhůtě ty žádosti nevyporádává...

Zaprvé, nevyporádání žádosti není překážkou tomu, aby se člověk obrátil v té věci na soud. Zadruhé ale ministerstvo v té věci dělá, co může. My jsme to teď od Nového roku převedli na jiné oddělení, kde ne že by nevěděli do čeho píchnout, ale je o trošku méně vytížené. Máme plán na urychlení dořešení těch věcí, které půjdou dořešit v rozumném čase. Ale ministerstvo si nevymyslí zaměstnance odnikud. Vláda schvaluje státní rozpočet, v rámci toho schvaluje nějakou systemizaci. Vláda se rozhodla - a zcela logicky v nějaké makroekonomické situaci - že prostě nebude navyšovat počet státních zaměstnanců. Takže my nemáme kde vzít další lidi.

Jednomu z lidí, kteří požádali o náhradu, osm měsíců nikdo neodpověděl. Po osmi měsících mu přišla zpráva, ať se obrátí na soud. To je podle vás v pořádku? Nebo je to pochybení ministerstva?

Není to ani pochybení ministerstva, ani to není v pořádku. Ale ministerstvo nemá kapacitu, jak to udělat rychleji. Ti lidé víc případů nezvládnou a nemyslím si, že nepracují. Pracují hodně. Ale z kapacitních důvodů prostě není možné toho vyřídit víc.

Tento konkrétní žadatel na ministerstvo psal e-maily i dopis na podatelnu, kromě toho opakovaně volal na právní oddělení. Telefon ale buď vyzváněl naprázdno, nebo mu spojovatel řekl, že na právním oddělení už nikdo není a ať zavolá jindy. To je v pořádku?

Tomu moc nerozumím. Denně na právní odbor volá spousta lidí a spousta lidí se dovolá. Kolegové vyřizují denně spoustu telefonátů. Právě proto, že tam je takovýhle velikánský nápor, tak spousta lidí volá, ptá se. Jsou lidé, co nám volají třeba dvakrát denně, jestli už je věc vyřízená. Většina z nich se dovolá, část z nich asi nikoliv. Chápu, že když ten člověk není u sebe v kanceláři, je třeba na nějakém jednání, je u soudu, nebo třeba i na obědě, tak v ten moment se mu na telefon nikdo nedovolá, ale na tom není nic zvláštního.

## Vyplácení odškodného se nevyhýbáme

---

Navenek to působí dojmem, že ministerstvo tyhle žádosti vypořádat nechce, že to zdržuje, že s těmi lidmi úmyslně nekomunikuje.

Proč bychom to dělali?

Aby se ministerstvo vyhnulo povinnosti zaplatit. Vypadá to, jako by spoléhalo na to, že většina lidí se do soudního sporu nepustí, protože na to nemá peníze.

To musím naprosto odmítnout. My ty věci vyřizujeme přesně podle zákona. Ano, u řady případů nestíháme zákonné lhůty, ale je to čistě z kapacitních důvodů. My jsme mimochodem v agendě odškodňování protiprávních sterilizací dali už asi 150 milionů za odškodnění. Opravdu se nevyhýbáme odškodnění ve chvíli, kdy jsou splněny zákonné předpoklady.

V prováděcí vyhlášce k tomu zákonu jsou přesně vypočítané zdravotní problémy, u kterých se předpokládá, že je vakcína mohla způsobit. Ale nejsou mezi nimi neurologické potíže, jako jsou různé poruchy nervového systému, Guillainův–Barrého syndrom, paréza, relaps roztroušené sklerózy. Přitom právě tyto problémy patří podle SÚKL mezi nejčastěji hlášené nežádoucí účinky vakcíny. Proč v té vyhlášce nejsou? Neměly by se do vyhlášky přidat nejčastěji hlášené komplikace podle dat SÚKL?

To je pro mě těžká otázka, protože tu vyhlášku psali odborníci na vakcinologii a ti se tehdy shodli na této struktuře. Tohle vyhodnotili odborně. Já vám za sebe o moc víc říct nemohu. Jsou tady nějaké úvahy, ale zatím nekonkrétní, o přezkoumání té vyhlášky. Ale nemám podněty tohoto charakteru a vlastně jste asi první, kdo přichází s tím, jestli tam něco doplnit. Problém může být právě v tom, že to musí být typické následky, které když nastanou v nějakém čase po očkování, tak se už nedokazuje příčinná souvislost. Ale to je vážně otázka na někoho, kdo tomu rozumí medicínsky, a to já nejsem.

Jakou odpovědnost nesou výrobci vakcín? Jednáte s nimi?

Odpovědnost výrobce je dána zákonem o léčivech, který docela jasně říká, že má odpovědnost pouze za nežádoucí účinek, který není uveden v souhrnu údajů o přípravku. Případně i když tam uveden je, ale dojde k nějaké zaviněné škodě, což by byla třeba vada vakcíny, nezdržení kvalitativního postupu a podobně. Ale to je dáno zvláště, to nesouvisí s naším odškodňováním, protože naše odškodňování není za vadu. Je to odškodnění za to, že se vyskytne újma v důsledku očkování, aniž by kdokoliv cokoliv zavinil.